

цей проект є продовження ухваленого Думою проекта про загальноімперське законодавство в Фінляндії.

Кузнецов робить аналогічну заяву від імені соціал-демократичної фракції Думи.

Бобяков, відповідаючи попереднім промовцям, каже, що такої близької з'язи між цими проектами, як казали Булат та Кузнецов, зовсім немає. Але ж він вважає, що між державною обороною та внутрішньою політикою існує певна з'язь. Через таку політику, на думку промовця, досить легко можна придбати ще нових ворогів, а через те кадети так само голосуватимуть проти проекта.

Помічник воєнного міністра поясняє, що вже було давно ухвалено збільшити кількість війська в Фінляндії, а що тільки тепер відомство прохаче коштів на збудування казарм, то це залежить від того, що збудування казарм по інших воєнних округах забрало всі асигновані на цю справу кошти й тому відомство мусить прохати ще додаткових.

Законопроект ухвалено в трьох читаннях і передано до редакційної комісії.

Танцов докладає висновки комісії державної оборони в справі законопроекта про державне ополчення. Державні ополченці, як гадче проєкт, повинні виконувати ті завдання, що виконуються тепер бойовими силами армії, хоч і не належать до їхніх прямих обов'язків.

Помічник воєнного міністра в своїм поясненні доводить необхідність реорганізації державного ополчення.

Александров робить поправку, щоб ратників не кликали на учební вправи в юні, юлі та августі, то-бто в ті місяці, коли бувають живна та сила всякої сільсько-господарської роботи.

Помічник воєнного міністра немає нічого проти цієї поправки.

Законопроект ухвалено в трьох читаннях і передано до редакційної комісії.

Чичачов докладає висновки комісії в справах законодатних по законопроекту, яким надається право приватному генерал-губернаторові видавати обов'язкові постанови, з метою вберегти дочурчону йому країну від чужоземного шпигуства.

Законопроект прийнято в трьох читаннях і передано до редакційної комісії.

Далі засідання провадиться одкрито. По докладах редакційної комісії прийнято кілька законопроектів в тім числі законопроект про видання для Фінляндії законів, що мають загальноімперське значіння.

З проповіді гр. Вобриського 1-го знято з повістки дальшого засідання обміркування законопроекта про збудування каналізації в Петербурзі. Проект розглядатиметься в осени.

Ухвалено пропозицію розпочати розгляд законопроекта „про право застрійки“.

На цьому засідання закрито.

ПО РОСІЇ.

— Распутін та Іліодор. Річч не перестав підкавлятися „старцем“ Распутінім і подає все нові факти з його діяльності. Виявляється, що Распутін в дуже гарних відносинах з ієромонахом Іліодором та архиреем Гермогеном. Всі три підтримують один одного. Тепер після заслання Распутіна, Гермоген вже поїхав до Петербургу оборонять його. Скоро буде там і Іліодор. Ще недавно в Царщині Іліодор казав проповідь, в якій

говорив, що Распутін „великий святий русокий церкви“. Ще в великій піст архирей Феофан розвіслав у всі „салони“, де був Распутін листи, в яких виявляв, що таке цей старець. В салони перестали пускати Распутіна, але тихенько приїхав Іліодор і старця знов стали приймати. Распутін з свого боку помагав Іліодорові. Коли треба було добитися заборони пєси „Анатема“ Андреева, звернулися до Распутіна і той зробив це скоро. Распутін сам не входив в політику, але, коли його приятель Гермоген та Іліодор просили,—робив заходи в „салонах“ і все було по їхньому. Тепер трохи не так ставляться до цієї трійці. Де-які починають міркувати: „Вог-зна що то за „подворье“ в Царщині і що то за жінки ходять до Іліодора“. А разом з засланням Распутіна Синод зовсім не ставиться до Іліодора, та і рада міністрів вимагає од Іліодора відвідальності за його вчинки. На квартирі в архирея Гермогена щодня йдуть наради, що робити з запитанням синоду та ради міністрів про Іліодора.

Распутіну тепер 85 років, ще ніколи не було таких молодих „старців“. Недавно архирей Феофану прийшов лист, в якому оповідають про те, як Распутін втерся в семью Л. притарував господнину і почав ходити з нею до лазні та жити з нею, як з жінкою. Про це довідався чоловік і семья розпалася. Тоді жінка пішла до Распутіна. Распутін підмовляв її, щоб вона ваяла з собою і свою 16 літню доньку. Цікаво, каже газета, як архирей Гермоген почне оборонять Распутіна? Поки що Распутін розвіслав листи з погрозами тим, хто призав його до заслання. До архирея Феофана прислав „блаженний“ такого листа: „Я тобі покажу, смарний аскетє, я тобі покажу! Ти побачиш, як треба поважати старця. Я ще вернусь до Петербургу і тоді ти не спасешся од мене.“

— Бутурліньєна справа. Спростовують ту чутку, ніби Панченко одмовився од свого признання, що він убив Бутурліньєну. Слідстватель Ізидив в Кроуштадт, щоб там в лабораторії довідатися, чи купував Панченко ендотоксин. Товариші Панченка по службі на варшавській залізній дорозі сказали, що Панченко заявляв: „Скоро, і ми будемо багаті і їздитимем на власних автомобілях“. Ласці дядьку побачення з генералом Бутурліньєном.

— Прогоні. В міністерстві має бути реформа видавання прогонних грошей чиновникам підчас подорожі, коли вони йдуть за казенним ділом. В міністерстві зробили дуже інтересну статистику того, скільки коштують казенні тепер ці прогонні. Виявляється, що прогонні брали навіть міністри доріг. Коли міністр їхав поїздом, то йому і тоді видавали прогонні на 12 копєй. Надто багато прогонних забрали знов такі інтенданти. Вони звичайно їздили оглядати склади інтендантські. Щоб більше прогонних набрати, інтенданти робили так: їхали не по всіх складах, що були на одній залізничній лінії, а в кожний окремо. Зразу в перший і поверталися до дому, потім в другий і знов до дому і так далі. Таким чином виходило, що проїзжали вони в 5—6 раз більше, ніж треба було. Коли всі склади можна було об'їхати зробивши 1000 верст, то вони вигаяли на 5—6 тисяч. Ну, розуміється, за кожну версту йшли гроші. (Річч).

— Гегєкєрє про думсьє опозицію. В Соляному городку, в величезній залі в присутності тисячного натовпу і поліції член Думи соціал-демократ Гегєкєрє прочитав лекцію про роль опозиції в Державній Думі. Розглядаючи поводження в Думі кадєтєв д. Гегєкєрє підкрєслєє, що в бюджетній праці

кадєти часто виносили реакційні постанови. В соціальних питаннях—в законопроектах по робітничоту та прикартєшкємє питаннях кадєти відіграли сумну роль, розхвалюючи гру бюрократії в народнім загалом. Дуже жалкує промовєць, що к-д. відкинули поправку соціал-демократєв про заведення „взіввєроковїднєго состояннєя“, де-бє-то стану, куди залічували б всіх, хто не належить ні до якої віри. В відношеннє к-д. до законопроекту про смертну кару д. Гегєкєрє бачить двоєдушнєсть. Спершу вони були проти обміркування цього законопроекту, а потім висували його наперед. Вагалі, каже промовєць, к-д. хитуються од „октябрєстєхнєх зпєгаєвєх“ до собєтєннєго испуга“. Промовця ні разу не припинила поліція. Це незвичайнє явнєє „Р. С.“ поясняє тим, що це навмисно, бо промовєць говорив проти к-д. партії. Дебатєв не дозволили. (Р. С.).

— Продає союзникєв. Характеру для союзникєв подіє переказує „У. Р.“. В Москві голова балканського одділу московських союзникєв — Щєрбаков продає свій одділ голові волхонського прєзєтєнєського одділу цього союзу Воїлову. Діло було так: Щєрбакову треба було грошей, а Воїлов скаржився на те, що в його одділі дуже мало членєв. Ого за пляшкоє пива в присутності п'яти союзникєв-членєв голови зробили торг. В одділі Щєрбакова було 150 членєв і шпєла вони за 50 карб. Діло зробили як слїдує, на папері. Тепєр всі продавці Щєрбаковим союзникєв илєжать до волхонського-прєзєтєнєського одділу союзу.

— За прикладом старших. В Курськє троє хлопцєв, бавлячєсь в „судді воєно-окружнєго суду“ присудили до шєбєнєєго свого товариша—хлопчика п'яти літ К. Г.—язя, сина служажєго на залізницї. „Судді“ зарєз же витягли його на горіще і... виконали присуд. На шєста в цей час мати оповнєшого шєкала його, щоб йшов обідати. Почувши гуркіт на горіщі, вона кинулася туди і побачила страшу картину: дитина висїла на мотузці. Тільки завдяки тому, що мотузкє не було замуркєнєто петлєю, а завязано кругом шїї, хлопчикє подшєстило одрятувати. (Б. В.).

ПО УКРАЇНІ. У КИЇВІ.

— Новє товариство. 6 юнєя, о 1 годїнї днєя в помєшканні Українського Клубу (В.-Володимирська, 42) відбудєтєся одкриття „Російського Т-ва ветеринарних фєльдшєрєв“.

— Київсьєна городсьєя управа звернулася в управлєння городсьєй залізницї з питаннєм, чи не вважєє т-во можливим передати городєві трамвай рєшєтє стругу зазначєного в договорі, і які умови поставити воєв в такому разі. Опрїч того управі бажано було б знати, яку суму грошєв потрібєно, коли викуп будє зроблєно в 1914 році.

— Рєвїзія городсьєй поліції. Комісія, яка приїхала з Петербургу рєвїзувати київсьєю поліцію, вже рєспєчала свою роботу. Цєми днєями було зроблєно допат колїшнєго околєдєчного київсьєй поліції д. Кобзарєнка, який в 1909 році подєв доклад про діяльнєсть та про зловживаннє київсьєго сєкнєго одділу.

— Національнєсть в київсьєму городсьєму управлєнні. Городсьєй голова, послєв губернаторові вїдомостє про національнєсть гласних та служажєх городсьєго управлєння. Всєх гласних—74, з них 62—росїянє, 7—полякєв, 5—німцєв, 1 чєх, 1 француз. Всєх служажєх 1359, з них 1289 росїянє, 57—полякєв, 9—німцєв, 2—грузинєв, 1

богарин та 1 чєх.

— Арєшт. 30-го мая арєштовано, з наказу київсьєго охрєаннєго відділу, слухачку вищих жїночєх курєєв Конрадіє Чєрнєя, яка пїмє днєями приїхала до Київє и осєлилась в № 7, на площі Богдєна Хмєльницького.

— В справі шєоли лїкарє Ловцького. Кілька часу тому міністерство внутрїшнєх справ вїдомило київсьєму адміністрєці, що воєв взнає можливим одєсунути на дє-який час закриття фєльдшєрєської школи лїкарє Ловцького, бо завідуючий школою дав своїм учнєям змогу продовжувати практичнє роботи по других лїкарєях. Тепєр вєчєльнєкє крає вїдомив про це п. губернаторє и прохєв його, як тільки скінчїтьєсь вчєннєя в школі, зробити постанову про закриття її.

— Засїданнє губернсьєго земсьєго номїтєту. На засїданні 29 мая було розглянуто доклад рєвїзійної комісії про звїдомлєннєя управі в справі будівничий Д-їй Рєва розбїрає дефекти звїдомлєннєя управі, які було вїдєно рєвїзійнєю комісією. Так, в звїдомлєннє за 1908 рік не однакєво грєлєннє розрєдїлєно між повїтєми, дуже високє цїна за полагоджєннєя шлєхїв и нїяких пояснєнєв що до цього. Комісією цє звїдомлєннє не задовольнїєно. Так само и звїдомлєннє за 1907 рік не задовольнїєно комісієй и вона прохєла управу подати їй дє-які вїдомостє, але управа не дала їх.

Після пояснєнє д. голови управі та дє-яких членєв та гласних, комітєт затвєржє звїдомлєннєя управі в справах будівничих за 1907 р. згїдєно з постановєми рєвїзійної комісії.

На засїданні 30 мая д-їй Рєва звертєє увагу комітєту на те, що погляди управі на цєнє „учитєлєв в звїдомлєннє в справі народньєй осєвїтє за 1907 р. цілком протилєжнє поглядам звїдомлєннєя за 1908 р.

Д-їй Суковкінє зазначає, що в 1907 році було тільки 18 чловєкє вчитєлєв з нїжнєм осєвїтнєм цєнєом (24 проц. всєгоєго чїслє) и чєрєз це управа „мїрилась сє втїмє“, але коли в 1908 році таких вчитєлєв набралось 38 душ (25 проц.) управа висловїла бажаннє мати вчитєлєв з трохи вищим цєнєом и нїякої протилєжнєстє поглядєв тут нємає. Комітєтом прийнято звїдомлєннєя за 1907—1908 р.р. в справі народньєй осєвїтє бєз усєяких змїн.

Звїдомлєннєя про діяльнєсть агрономєв в 1907—1908 р.р., після пояснєнє д-я Саєоновєя, комітєт приймєє, мєючи на увазі постанови рєвїзійної комісії, яка и цїм звїдомлєннєм була не задовольєна.

Звїдомлєннєя в справі земсьєго страхуваннєя за 1908 рік прєходїть бєз всєяких уваг рєвїзійної комісії. Далї було розглянуто звїдомлєннєя в справі земсьєх лїкарєських пунктєв. Комітєтом висловєно бажаннє поставити кращє справу з прїщїплюваннєм вїсцї.

Після цього д-їй Рєва зазначає, що комітєтом затвєржєно бєз змїн звїдомлєннєя управі, так само прийнято бєз змїн и уваги рєвїзійної комісії, що вже свїдчїть про те, що справи стоять в київсьєму земєстві не так вже добре, як казєли нам тут.

Бєзумовно зловживаннє тут нємає и нє може бути розмови про це, але хїбн и бєзладдєя в справах є, як цє и зазначєла комісія. Нє може бути так само розмови про якїсь особистий елємєнт в діяльнєстє комісії. Працювати комісієй було дуже важко при тих вїдєноснєях, які утворїлиєся між комісією и управою, цїкаво тепєр було б знати погляд комітєту на цю справу.

Комітєтом вїзначєно діяльнєсть комісії цілком „дрєвнєлюбно“ и постановєно висловїти їй подєку за працю.

Після цього було розглянуто багато дрібних докладєв.

Холєра у Київї.

— Холєра на Дємєєвцї. Повїтовий справник вїдомив земсьєму управу, що в с. Дємєєвцї засєлє на холєру стєоржє дукроварнї—Кирилє Усєтєк, якого зарєз же одвєзєно було до завоєдсьєй лїкарї. Бєктєрїологїчнє до слїдї вєтановїли прїсутнєсть вїбрїєнїєв холєрї.

— Засїданнє санїтарної комісії. Врєчєбнїй одділ київсьєго губернсьєго правлєннєя, з наказу губернаторє, запрохєв всєх гласних губернсьєй земсьєй управі вкунї з д-м завїдуєчєм санїтарнєм бєро на нараду губернсьєй санїтарної комісії в справі антїхолєрєннєх заходєв, яка має вїдбутєся 5-го юнєя.

— З Київщинє. Вовчий лїшай. Помїж дїтєми-сирєтєми, що виховуютьєся в Нєморєжсьєй богадїльнї, звєнїгородсьєго повїту, прєкинудєсь хворєба „волчїй лїшай“. Нї в самїй богадїльнї, нї навїть в г. Звєнїгородцї нємає кому лїчить від цієї хворєби. Чєрєз те мїровий посєреднїк вєдєвє в київсьє губ. прїсутствєє в справах сєлянсьєх, щоб хворїх дїтєв забрєли в г. Київ з земсьєму лїкарю.

— Під поїздом. 30 мая вєдєнє, кур'єрсьєй поїзд, що хєдє мїж Одєсоєю та Петербургєм, прєїхєв коло ст. „Пєлєньєя“ пївдєннє-захїднїх залїзницє молодєго сєлянсьєго парубка. Машинїст рєзкаєє, що з кушчї, що ростуть біля колїєв, височїв цєй самий парубок. в одну мїть підбїг и лїг пєрєд парубкє, так що спїнєть, або затормозїть поїзд нїяк не можна було. Нєщєсноєму перєрєзєло шпєю и, коли бєв спїнєний поїзд, то голова лєжала далєко од тїла. Зарєз же напїсєли прєтокола и сповїстєли коєго слїд, а тїло прїбрєли з колїєв. Зє всєго вїдєно, що парубок покїнчїв своє жїттєя самєобутєвом. Хто він такий и що його призєвєло до цього, нєвїдомє. Нїяких документєв при покїйноєму нємає.

— Вїбєство. Цїми днєями в с. Нових Петрїєвцєх, київсьє пов., було вїбєство. В цьому сєлї жївє 70-лїтнїй дїд Чєрємїє, що овдовїє торїк и надумєв жєнитись тепєр у-другє на сєлянцї Дєхтєрєвїй. Сїнєя його були прєтї оженєннє бєтєка и чєрєз це в сємїє почєлиєсь свєржєкє. Коли цїми днєями Чєрємїє вєртєвєся до-дому од своєї нарєчєної, то його по дорозї вїбєв хтєсь колом по голові. Арєштєвано: сїнєя вїбєтого Пєтра и сєлян Шмєтєка та Духоту.

— Пожєма в лїсі. Нєвїдомє з якої прїчинї, скєрїше всєго з підпалу, зайнявєя вже в другє в цьому мїсїцї лїє помїщєка Дєрєжнїсьєго, що тягєтьєся по київє-ковєльсьєй залїзній дорозї. Пожєжа, як и першїй раз, почєлась коло стєцї „Стрєшєвої“. До вєчєра 31 мая вєспїло вїгорїтє шєсь вїсїм дєсятїєм лїєсу. Вогонь прєкадєло чєрєз 3—4 сєжнї. Падали столїтнї дєрєва. Вогонь стєяє стєєю завїширшєкє пїв-вєрєтєвї. Кругєм стоїть дїм, а дучєка така, що близько підступити нєможнє. Гєсєть залїздєоружнїє служажє. Пєжєжа загрожує сєудїєннєм лїсам.

— Пожєма в Кїтаївї. 31 мая в Кїтаївї зайнявєся дєрєва на цєгєльнїй Пєлакє; огонь з них прєкїнуло на шєцу, дє складалєя цєглу, а звїдїгїл и на сєло Мїшєоловку, дє згорїло двї хєтї Гєсїєлє дємїєйсьєка пожарнє командє. Згорїло крїм хєтїєв 100 сєж. дрєв и шєпїє. Збиткїєв бїльшє, як на 10 тєс. карбованцїєв.

— З Воїнїє. Агрєрнїє розрухї и вїбєство земєлєвєра. 28 мая в с. Рїчїцї, вїрєвсьєго повїту, сталєсь дуже сумнє подїє. Зєколєтє сталєсь чєрєз чїсноє непорозумїєннє між помїщєком Ієжєковим и сєлянєми. Нє однє раз в Рїчїцї вїздїєло нєдєвїєннє, и увєчєє з сєбє внутрїшнїй змїєг мוזїкє до пієс згадєннєх вїдє драматургїєв українсьєх.

По „дєбєрому звїчєю“ старєвннєя, — звїчєю, завєсєноєму в Москєвщинї— на друкованих прїмїрнїях укр. театр. пієс їмє авторє, або упорядчїєка мוזїкє чєгоєє раз-у-раз забували вїзначєть. (Прїгадаємо „опєр“ Цєрїцї Катєрїнї Цє з мוזїкєю Фомїна, їмєннєя коєму поруч з коронованнєм лїбрєтєном нїколи нїгдє не писали). Можнє думєти, що Кїтєка-Осєновсьєнєко, автор тєкєта в „Свєтє на Гончєрївцї“, однєчасно є автор и мוזїкє до цього тєкєста. Але навєчєно вїдомє, що нї Кїтєка-Осєновсьєнєко, нї Вєлєсєвсьєй, нї Стєрїцькїй—композиторєми нє були и самї мוזїкє до своїх пієс нє писали; до нїхтє з них нє володїє мוזїчєною тєхнїкєю настїлькє, щоб обєроблєти або гармонїзувати мוזїку до своїх спєнїчнїх творїєв. Нєвєчєно тєжє вїдомє, що нїхтє з тогєчаснїх композиторїєв, нї М. В. Лїсєнєко, нї Нїщїнсьєй, нї Арємєвсьєй, нїхтє їншїєй нє прїймєли учєстє в компїлєцїє мוזїкє до драматїчнїх творїєв цих авторїєв.

Недавно тільки М. В. Лїсєнєко упорядкуєв мוזїку до „Нєт. Полт.“ —Тодї вїникєє дуже цїкавє и важнє питання: хто з'євїлєтьєсь гармонїзаторєм народнїєх та нїш. мелодїєв, що вєставлєтьєся и виконуютьєся в театр-укр. пієсах? Хтє був авторєм тєї „орїгїнальнїєцїєв“ мוזїчєної, що має мїєто на укр. сєпєнї? Хтє, вєзгалї, прїєвїдєв цю всю мוזїку в такий вїглєд, в якому мїє тепєр чуємо в виконаннї українсьєй сєпєнї?

(Далї будє).

К. Ст.—ко.

Музика на українській сцені.

Український театр, почавши свій розвиток власне тільки з 80 років минулого віку, пережив на своїй дорозі багато несприятливих цьому розвитку умовин. Через заборону українського слова, угиски російської цензури, що не дозволяла показувати на українській сцені життя яких-небудь інших верств громадянства, крім людей „чорної кости“—сєлян, и багато дє-чєго їншого, про що тепєр и згадуєтє „нє лєть єсть“,—розвиток українського театру в його внутрїшнїєй сторїнї нахїляєсь на однє бїк—на культивування етнографїєму та малювання будєнного жїттєя сєлян. Великє ж моєнти з історїєчнїєй мїдушнїєй українсьєго народу, елємєнту соціальної борєбєи клєсїєв и тому їншїє темїє з громадсьєкими мотїєвєми, при таких умовєх нєможнє було як слїд зачїпати українсьєми драматургам и чєрєз те цїє темїє нє могли діє творчєстєю їх будї дєрєлєом жївєтворнїєм. Характерноєу ж рїсєю театрєльнїєх пієс цього перїєду, сюжєтєм до яких, в бїльшєстїє було коханнє на всьїєх лєдї, з'євїлєтьєсь: сєвїтїємєнтєлїєзм, мелєдрєматїєзм и обов'язкєва прїсутнєсть комїчєного елємєнту в особї п'єннїєх персонажєв. П'єннїєй чловєк обєв'язкєво мусїєть будї вєсєлїєм и мусїєть сїєвїтєти и танцюєтєти,—така вєжє пєїхїєка підпїлої людини („вїно вєсєлїєє сєрдєє чловєкє“) и такий погляд на цє нашєго сєдєннєя („хїба я нїянїєй, щоб сїєвїтєтїє?“). Прїсутнєсть на сєнєі українсьєй п'єннїєх лїцєдїєв и чєркїє тягїє до сєбє в компанїєю „і сїєвїє, и танцїє, и мוזїку“. І довгїєй час дєї „трїумвїрїєт“ увєчєє з сєбє обєв'язкєвий ат-

тїбєт трохи нє всьєякої укр. театрєльнїєй пієсїє. Чєрєз цє у лєгкєдємовнїєх и нєвїннїєх глядєчїєв на вїстєвнїє українсьєкїє утворєвєсьєя зовсїєм нєправдїєвїєй погляд на нашєго брєтєя—українєця, а з театрєу погляд цєй прєвєсїєвєсьєя в жїттєя: „вєсєлїєй народь малоросїєв; поєуть, п'єють и танцюєуть“. —Алє сєрєд отакїєй лїтєратурно-театрєльнїєй „вєхєвалїє“ яскравє вїзначєлєсь и їдєєннє, коштовнїє художнїє творїє.

Тї мєжї, в які бєв поставлєний чєрєз цєнаурнїє умовнїє українсьєй драматург, прїмусїєли його дуже шїроко и сєрїєзно з'євїномїєтєсь з жїттєм народнїєм; в своїєх творєх цїєрє прєрїєвїтєсь нїм. І справдїє жїттєя народнєє в них осєвїзуєлєсь так яскравє и тєловнїєто, що українсьєй театр можнє з гордїєстю назвєтїє театром нєвєвєжнєю народнїєм. В цьому його вєлєка заслугє.

З 80-х рєкєв до нашєго часу бєгато дє-чєго змїнїєлось на крєштє. Театрєльнєя українсьєка справа, як в тєорєтїєчнїєй, такєж и в практичнїєй своїєх частїєях, зрєбїла вєлїкїєй крок вїпєрєд. Тепєр нє повиннєа згучєтїє парадоксєм та думкєю, що українсьєй театр стоїть на одєнакєвїєм ступїнї культурного своєго розвитку з його бєзумовнєю старшїєм и бїльшє цєлєвїєм колєгоєю — росїєйсьєм театром.

І.

За рєдовєчєлнїєю українсьєкїєй театрєльнїєй лїтєратурїє вважєють „опєру“ Котлєрєвсьєго „Нєтєлку Полтєвєку“ (1769—1838 р.р.). Назву „опєра“ нє слїд тут розумїєти в сучєсноєму внєчїєннїє цьому слєвоє. За часїєв Котлєрєвсьєкого в сєфєрї театрєльнєю мוזїчєвїєй на Москєвщинї будєла укєхєноєю и пануючєю формє „орєга buff“.

В цих оперєх в мוזїчєну одїєж одєжєлєсь бїльшє мєншє яскравїє моєнти пієсїє, рєштє ж будє—дїєлогїє. По своєй структурї цїє пієсїє — „орєга buff“, в якієх мוזїка грєла роль єпїєодїєчнєго елємєнту, підходїєть бїльшєко до сучєснїєх нам оперєв; алє такоєко назвєвсьєка в той час нє вжїєвали и всьєку таку з мוזїчєвнїєх елємєнтєми пієсїє звалїє „опєрою“. Назвєв и Котлєрєвсьєй своєю „Нєтєлку Полтєвєку“ опєрою и в цьому назвєвсьєку мї мусїємо бачити лїшє відгук епохї; „Нєтєлка Полтєвєка“ є типїчнєя оперєта. —Пієсля Котлєрєвсьєго цю форму сєнїєчнїєх творїєв укєхєла цїєла плєядє українсьєх драматургїєв-пїєсьмєвнїєкїєв. „Малоросїєйсьєкє оперє“, і вєзгалї, пієсїє „з сїєвїєми и мוזїкєю“ пїєсїє звалїє „опєрою“. Назвєв и Котлєрєвсьєй своєю „Нєтєлку Полтєвєку“ опєрою и в цьому назвєвсьєку мї мусїємо бачити лїшє відгук епохї; „Нєтєлка Полтєвєка“ є типїчнєя оперєта. —Пієсля Котлєрєвсьєго цю форму сєнїєчнїєх творїєв укєхєла цїєла плєядє українсьєх драматургїєв-пїєсьмєвнїєкїєв. „Малоросїєйсьєкє оперє“, і вєзгалї, пієсїє „з сїєвїєми и мוזїкєю“ пїєсїє звалїє „опєрою“. Назвєв и Котлєрєвсьєй своєю „Нєтєлку Полтєвєку“ опєрою и в цьому назвєвсьєку мї мусїємо бачити лїшє відгук епохї; „Нєтєлка Полтєвєка“ є типїчнєя оперєта. —Пієсля Котлєрєвсьєго цю форму сєнїєчнїєх творїєв укєхєла цїєла плєядє українсьєх драматургїєв-пїєсьмєвнїєкїєв. „Малоросїєйсьєкє оперє“, і вєзгалї, пієсїє „з сїєвїєми и мוזїкєю“ пїєсїє звалїє „опєрою“. Назвєв и Котлєрєвсьєй своєю „Нєтєлку Пол

чальство, щоб якоюсь помирити їх, але селяне все не давали міряти землі, 23 мая туди виїхав повітовий справник Максимов, мировий посередник Трипольський і землемір Макаревський та 60 стражників, щоб остаточно вже розміряти ту землю і встановити межі. В селі селяне, селянки і діти стали на дорозі і не пускали нікого. Тоді справник наказав стражникам розігнати селян, це обурило селян і вони почали кидати дрючками та сокирами на стражників. Землемір Макаревський хотів вмовити селян, а хтось з юрби вбив його сокирою, і крім нього побито дуже посередника Трипольського. Одного селянина стражники вбили, і багато равани. Равено також на смерть і одного стражника. Багато селян арештовано. Почалося слідство. Ждуть губернатора і прокурора. Оповідають про це, газета „Юго-Зап. Вольн“ подає чуток, що равено також в Річці і справника Максимова.

◆ 3 Поділля. Садовина. Сади на Поділлі тепер виглядають добре. Виноград обіцяє гарний врожай, навіть кращий ніж торік. Яблук буде багато, Груш трохи менше, особливо відомих сортів, сливи, вишні і черешні—як де, місяцями дуже гарні.

◆ 3 Чернігівщині. Немає дощу. Людність глухівського повіту дуже стурбована, що вже більш, як місяць немає дощу. Весняні сходи кепось через посуху. В садах теж багацько розвелось гусей і багацько дерев сохне, так що авось пригріває людей весна, тільки і радує овимна, що вже починає палитись і обіцяє гарний урожай.

◆ 3 Полтавщині. Тани дозволено. В „Раді“ уже повідомлялось в свій час, що лубенський справник д. Червоненко не давав доволу друкувати оповістки про відкриття дозволеної полтавським губернатором бібліотеки читальні—пані Менген в Лубнях. Після скарги на це губернатора, д. Червоненко такі дозволив оповістку, але в списку газет прибавлено, проти попереднього, дві газети: „Кієвлянин“ та „Росія“ в лубенській чорностветній газеті „Влаговість“ уже в'явилась замітка, що в читальню вписуються газети та журнали тільки лівого напрямку, за винятком „Кієвлянина“ та „Полтавського Вістника“ і що буває в читальні тільки молоді та учні.

◆ 3 Харківщині. Українське т-во „Родина“. Харківське губернське присутствіє, розглянувши наказ сенату (по скарзі ради товариства „Родина“, яким було одмінено постанову присутствія про закриття харківського товариства взаємної запомоги „Родина“, знов постановило закрити це товариство.

◆ Директором харківського ветеринарного інституту обрали одноголосно заслуженого професора Г. О. Гумілевського.

◆ 3 Кубані. Град. Коло станиці Платувської град вбив 237 десятин хліба. Збитків щось на 23,600 рублів. Українці в Галичині.

◆ Каткування дітей в школі. З Галичини пишуть, що в Заріччі, богородчанського повіту, робиться теж саме, що колись було у Вжеві на Познанщині, рідянці тільки та, що там учитель німці катували польських дітей, а тут учитель поляк б'є дітей за те, що вони українці. Селяне Заріччя в листі до редакції „З. і В.“ наводять ряд прикладів того, як поводяться з дітьми в школі вчителі та ксьовьдз. Між иншим, ксьовьдз загалував дітям крестинські по католицькому і коли одна дівчинка стала хрестинським так, як вона звикла робити це, а не так, як загалував ксьовьдз, то він побив її за це так, що вона застала. Трохи це половина дітей слабі або були слабими від переляку та каткування. Вже кілька батьків подали до суду скаргу на вчителя та ксьовьдза за те, що вони б'ють дітей.

◆ Робітники-артисти. В початку мая гурток аматорів-українських робітників виставляв в Бориславі драму В. Грінченка „За батька“ (Степовий гість). Вистава пройшла гарно.

Справа з пам'ятником Т. Г. Шевченкові.

Другий конкурс. На зборах об'єднаного Шевченківського комітету, що відбулись у київській городській думі 31 мая, як відомо, постановлено оповістити новий, другий конкурс на проект пам'ятника Т. Шевченкові в Київі, бо журі не ухвалило ні одного з проектів першого конкурсу.

В умовах другого конкурсу зроблено деякі одмінні.

Умови другого конкурсу. На конкурс можна принаслати і скульптурні моделі і малюнки, але малюнки повинні уявляти пам'ятник зо всіх чотирьох боків.

Моделі й малюнки повинні бути в десять раз менше натурального розміру. Важно, щоб сама постать була або в півтора раз, або вдвоє більша звичайної людини.

Пова й убрання поета залежить од фантазії художника.

Увесь пам'ятник має обійтись од 100 до 150 тисяч карб. Матеріал—бронза й камінь.

стини разом з платою художникові за те, що виготує модель натурального розміру, усі скульптурні частини пам'ятника з'являючи, скільки обійдеться докладний образуюнок і детальний проект.

Ескізи повинні бути доставлені в самий будинок Київської Городської Управи не пізніше, як у 3 години 1-го февраля (старого стилю) 1911-го року. На ескізі треба ставити девіз, а в запечатаному конверті, під тим самим девізом, повинні бути: адреса, наймення (і по батькові), прізвище художника автора ескізу. Премій визначено три: перша 1.500 карб., друга—1.000 карб., третя—500 карб. Як що буде прислано на конкурс од 1 до 3 проектів, то, з постанови журі, видана буде одна премія, а як—4—5 проектів—дві премії, 6 і більше—три премії. Журі має право сполучати премії, щоб видавати їх ex aequo. Журі може відбутися, як що прибуде не менше 7 членів його, включаючи сюди й предсідателя журі, та як що буде в йому не менше 3 художників.

Список членів журі оповіщено буде згодом.

3 присланих ескізів ставть власністі комітету ті, за які дано премії, а непермірвані повернені будуть з нероспечатаними конвертами особам, які покажуть квітання, що якій прийнято було проект. Комітет може, порозумівшись з авторами, купити в їх і не ухвалені проекти. Моделі, які не забрані будуть через місяць після засідання журі, стануть власністю комітету.

Журі відбудеться в Київі 15 февраля, 1911 року. Список членів журі вислатимуть усім, хто схоче його мати.

Конкурс не відбудеться тоді, як журі не ухвалить на премію ні одного проекту, більшістю двох третин голосів при присутності половини своїх членів, або 3/4 голосів, як менше буде приєзних членів журі.

Місце для пам'ятника: фронтова частина скверу коло реальної школи, лицем до Михайлівської площі.

Преде. ком. київськ. гор. голова І. Дяков. Секретарь ком., гласн. київськ. гор. думи І. Щатковський.

Збори об'єднаного комітету 31 мая зробили між иншим, такі постанови: 1) зацятати за те, що полагають де-які побиті проекти 90 карб.; 2) заплатити за приставку проектів з вказу 111 карб. 28 коп.; 3) за розсаковування проектів 25 карб.; 4) асигнувати на видатки в справах комітету до 600 карб.; 5) висловити подяку Г. А. Коваленкові за те, що він більше як рік ласкаво працював для комітету без плати.

Економічне життя України.

Статистика кооперативного руху.

З початком літа й літньої хліборобської праці інтенсивність кооперативного руху на Україні трохи ослабла. За останній час (приблизно за місяць) потребительських товариств відкрилось 10: з них на Поділлі відкрилось 6 товариств (села—Заньківці, Увса, Бабин, Косиївці й Залісці та містечко Заміхов), на Полтавщині—3 товариства (села—Гнилиця, Вейсбахівка й Погребки) й на Київщині—1 товариство, в селі Беркозівці, катківського повіту.

Що до позичкових товариств, то їх за останній час відкрилось ще менше. Маємо звістку тільки про одне з них—у селі Винцентівці, на Київщині, де статут уже подано на затвердження. Взагалі ж справа з позичковою кооперацією, прийнятні, з боку статистичного, стоїть на Україні цілком добре. Так, на Поділлі, на відомості „Світової Зірниці“, тепер є 39 позичково-зберігальних і 48 позичкових товариств, а всього 87 кредитових інституцій, тоді як торік о цій порі їх там було тільки 60. Треба, між иншим, зауважити, що це все товариства селянські й селянські. З Чернігівщині також повідомляють, що інтерес селянської людности до позичково-зберігальних і позичкових товариств за останній час там значно збільшився. Прохання про відкриття товариств надходять мало не щодня. Зараз число позичкових товариств у губернії доходить до 125, а позичково-зберігальних—до 82. Більшість існуючих товариств функціонує цілком добре й перебуває в гарних обставинах. Особливо помагає товариствам приплив сторонніх вкладів. Тепер товариства беруться до розвитку операцій з позичками під заставу всіляких сільсько-господарських продуктів („Чер. Сл.“). У херсонській повіті починається те саме зв'язище за короткий час у повіті відкрилось більше 55 позичкових і 20 позичково-зберігальних товариств.

Не щастить тільки союзникам у їх бажанні осюзити нашу селянську кооперацію. Торік коли-не-коли це зустрічались звістки про те, що в тім або иньому селі, здебільшого на Поділлі або на Волині, союзники спромоглись одкрити „товариську“ крамницю. А цього року на такі звістки повсталла повна посуха: за цілий рік ми зустріли тільки одну таку звістку. А саме, в однім з останніх чисел „Поділля“ повідомляє, що союзники відкриття потребительське товариство в селі Паллиничях, Литинського повіту. Не дуже, мабуть, довіряють селяне союзникам, коли за цілий п'ять місяців вони ледве спромоглись на заснування одного товариства.

3 життя „Провіт“.

В Київській Провіті сьогодні в 8 1/2 годни ввечері збори ліквідаційної комісії 6. т-ва „Провіт“ у Київі. Всіх членів прохають неодмінно прибути.

ман телеграфно просять Державну Думу ухвалити в третьому читанні поправку про святкування мусульманськими-купцями п'ятниці замість неділі.

За кордоном.

Одставна Дернбурга.

Юнкерська олігархія в Германії, проти якої нічого не може зробити й сам кайзер, цими днями отримала нову перемогу. Міністр колоній Дернбург, занадто чесний і занадто незалежний для придворної камарильї, мусів податись в одставку. Дернбург не прийшов до чорно-білого блоку вже тим, одним, що він не зурб і не бюрократ. До того часу, поки він ще не був міністром, він служив директором одного великого банку й користувався в комерційних і фінансових кругах репутацією першорядного організатора й адміністратора. В 1905 р., коли колонії, після безглузлого порякування ними принца Гогенлоє, прийшли до повного занепаду, Булов попросив Дернбурга взяти портфель міністра колоній. Булов тоді дивився на Дернбурга не як на політичного діяча, а як на людину, що може поладити зіпсовану справу в колоніях, і дійсно, за яких-небудь три роки Дернбург не тільки поставив справу на ноги, а ще добився того, що тепер колонії дають Германії досить значний щорічний прибуток, тоді, як раніше вони давали тільки величезні дефіцити. Поки Дернбург залив по колоніях і наводив там порядок, аграрії давали йому спокій. Але тепер, коли справа стоїть добре, вони кажуть словами Шілерового героя: „мавр зробив своє діло—мавр може йти“. Для аграріїв Дернбург занадто популярний й незалежна людина. А найгірше те, що до свого вступу в міністерство Дернбург мав необережність бути членом вільнодумної партії. Як що з цим смертельним для пруського міністра гріхом так-так мирився, поки в нім була лекача потреба, то тепер, коли ця потреба минулася, йому досить прозоро натякнути, що „час додому“. Другого натякнути Дернбург не схотів чекати: він і сам останніми часами почував себе нікчемно в міністерстві, що складається виключно з бюрократів, які автоматично танцюють під лудку аграрно-клерикального блоку. І він без зайвих слів виїшов в одставку.

Терористична змова в Японії.

У Йокгамі викрито велику змову проти уряду. Кілька молодих анархістів, перероджені робітниками, недавно стали на роботу на казенній збройній фабриці в Матсумото. Тут вони почали потай виробляти бомби, якими хотіли убити прем'єра Катуру й всіх інших членів кабінету. Начальник поліції в Матсумото же в тім місяці одержав анонімний листа, в яким невідомий звертав його увагу на цих переродженіх робітників, але він не надав цьому значення. Згодом, однак, виявилось, що ці робітники—члени великої революційної організації, що охоплює всю Японію й налічує, як кажуть, кілька тисяч членів.

ТЕЛЕГРАМИ

(та останні вісти з газет).

Проект 166 депутатів про скасування межі осілости.

ПЕТЕРБУРГ, 31. За підписом 166 депутатів внесено в Думу проект скасування межі осілости для євреїв. В пояснительній записці між иншим сказано, що в проекті про недоторканість особи єсть обмеження для євреїв в праві вибирати місце для життя. Уряд розуміє ненормальність цього обмеження. В пояснительній записці до цього проекту міністр внутрішніх справ пише: „Патанія про обмеження євреїв ставилось в урядовій комісії, яка визнала, що ініціатива скасування цих обмежень має йти не од уряду, а од Думи“. Визначено, що межа осілости суперечить октябрському мавфестові, що обмеження осілости—обмеження принижуюче і робить шкodu державі, що при „черті“ деморалізується адміністрація, бо євреї з чисто економічних причин переступають цю „черту“ і цим дають адміністрації привід брати хабарі, — автори проекта пропонують скасувати межю осілости.

Першим підписався під проектом Караулов, другим Хомяков. Дали багато підписів октябристи, між иншим: Хвошинського, Клименка, Ієкрьинського, Глібова, Голіцина, Каменського, Протопопова. Підписались також і німці октябристи.

Відгуки парламентського життя.

ПЕТЕРБУРГ, 31. Гучков літом складає з себе обов'язки предсідателя Думи, бо буде одбувати кару за дурь в Уваровим.

Підкомісія по законопроекту про виділення Холмщини постановила 5 голосами проти трьох перейти до постановного читання. Постатейне читання одхили на осінь.

Комісія по народній освіті ухвалила асигновку мільйона карб. на збільшення жалування вчителів духовних шкіл.

Ходить чутка, що в осінь буде внесено в Думу проект про заміну в судових палатах осоловних представників присяжними засідателями.

Праві депутати виїжають в Холмщину в четверг. В національному клубі записуються всі, хто хоче їхати.

Бюджетна комісія вдруге одхилила асигновку на будову военно-історичного музею. Асигновку 14 мільйонів на оборудування морських заводів ухвалено. Гроші постановлено видати не морському департаментові, а канцелярству, обов'язком якого буде платити борги тільки по провірених ордерх міністерства.

2.000 казанських купців-мусуль-

ман телеграфно просять Державну Думу ухвалити в третьому читанні поправку про святкування мусульманськими-купцями п'ятниці замість неділі.

Реформа дух. семинарій.

ПЕТЕРБУРГ, 31. Синодська комісія зацятала проект реформи семинарій. По цьому проекту загальноосвітніх предметів будуть вчити в всіх класах. Частина богословських предметів перевесно на перші чотири класи. Чужоземну літературу будуть вчити в шостому класі, фізику і хімію в третьому, четвертому і п'ятому, гігієну в п'ятому, історію і математику—в перших чотирьох класах; нові язики крім семинарій заводяться і в духовних школах. Буде звернуто серйозну увагу на фізичний розвиток учнів. Єсть думка, що ця реформа одкрне семинаристам двері в вищі школи.

Коновніцян—„мля“.

ОДЕСА, 31. В газеті союзника Глобачова сповіщається, що предсідатель с. р. н. граф Коновніцян—справді є „жид“ Слік Лойкович Коновніпер. Одн з його дідів був у Гомелі ладиком.

Авдієнція Гучкову.

ПЕТЕРБУРГ, 31. 30 мая голова Д. Думи представився Государю Императору. Авдієнція тяглась годину. Голова мав щастя представити Його Величності детальний доклад про хід справ в Думі за минулу осію.

Пожема на електричній станції.

МОСКВА, 31. О 8-й год. ввечора занялась електрична станція. Трамвайні вагони приїхали всі пожежарі. Машини вратовано. Єсть надія, що не всі їх понівечило, тоді трамвай підуть днів через 3—4. Кожен день простоя дає містові 25,000 карб. збитків.

Ревізія.

ВАРШАВА, 1. Сенатор Нейдгарт почав ревизувати воїнське присутствіє.

Пожема.

СЕДЛЕЦЬ, 1. Вигоріло в повітовому місті Соколові 200 домів.

Холера.

МИКОЛАЙ, 1. В Вознесенську зареєстровано холерний випадок.

Всякі звістия.

ПЕТЕРБУРГ, 31. Ходить чутка про одставку Шварца. Ставлять це в зв'язок з заведенням військового ладу в початкових школах.

По закінченню гаринської ревізії, в міжвідомствених нараді буде обговорюватись проект реформи інтендантства.

Викрито зловживання і ростири в Червоному Хресті по догляду покалічених солдатів. Покалічених годували червими харчами і дуже скупо. Непокірних сажали в карцер і били. Приют закрито. Предсідательністі комітета княгину Лобанову. Ростовському і начальнику Нессеру увільнено з посад.

На кватирю контр-адмірала Князєва посылний приніс пакуночок. В пакуночку була дитина з запискою: „На добру пам'ять за ці троянди“. Посильник сказав, що пакет дала якась молода дама.

Військове міністерство вносить проект про полегчення вольноопреділяющимся поступати в офіцери.

ХАРЬКІВ, 31. Міністр Шварц визнав невчасним заснування народнього університета. Городська дума хотіла заснувати університет в пам'ять 17 октября.

МОСКВА, 31. Общество славянської культури постановило бойкотувати в'їзд в Софії.

ТИФЛІС, 1. Виїхала партія інженерів випукувати місце для нової залізничі Боржом—Каре.

МОСКВА, 1. Трамвай почали ходити в 8 год. ранку.

РИГА, 1. Дума асигнувала на ювілейні свята 35,000 карб. Із Штетина парохом привезено кінну статую Петра Великого.

РИГА, 1. На пароході „Генерал Циммерман“, що прибув з вугіллям з Англії, витрушено нелегальну літературу і прокламації на латиській мові. Література призначалась для тутешніх соц.-демократів.

За кордоном.

КОСТЯНТИНОПОЛЬ, 1. Морським міністром призначено бувшого военного міністра сенатора Саліха-пашу. Висянилось, що катастрофа з поїздом на лінії Костянтинполь-Софія, біля Лулей Бургаса, сталась через зволання, які зробили замах на принца. Злочинці розгвнтіли рельси, думаючи, що принц пройде тієї ночі, але помиялились. З поранених підчас катастрофи померло 7.

НЬЮ-ІОРК, 1. Авіатор Гамільтон перелетів з Нью-Йорка через Третон в Філадельфію.

МОНРЕАЛ, 1. В редакції „Family Herald“ сталась пожежа. Згоріло 40 жандиц, що служили в редакції.

ВІДЕНЬ, 1. Офіційно спростовується чутка про те, що королевича Георгія вигнано з Сербії.

ВІДЕНЬ, 1. Турецький уряд заборонив вчити в албанських школах албанською мовою. Вчити будуть тільки турецькою мовою.

ВІДЕНЬ, 1. На засіданні палати депутатів підчас промови українського посла Пігуляка, що гостро осужував русофильські стремління на Вуковичі й Галичині, між оратором і русофилом Марковим почались суперечки. Марков послав до Пігуляка секунданта.

ЛОНДОН, 1. Агентство Рейтера повідомляє, що французький уряд запропонував англійському скликати в Лондоні конференцію в справі критського питання. Англійський уряд обмірковує цю пропозицію.

КОСТЯНТИНОПОЛЬ, 1. Повернувся в подорожі турецький наслідник разом з міністром закордонних справ Ріфаат-пашею.

ПЕТЕРБУРГ, 1. В Софії арештовано 20 офіцерів місцевого гарнизону, які протестували проти пробування турецького наслідника в Болгарії.

ПАРИЖ, 1. Була сутинка між поліцією і трюхотським натвоном забастовщиків—робітників мебльової фабрики. Серйозно поранено чотирьох агентів. Багатьох арештовано.

ПЕТЕРБУРГ, 1. З Пекіня прийшли звістия, що повстання росте і набирає антиєвропейського характеру. В Люневі три європейських місіонери і дев'ятнадцять американців сидять в облозі і голодують. Дім, де вони сидять, оточила юрба повстанців, які загрожують чужоземцям смертю. Уряд не вживає ніяких заходів. В Ханькоу повстанці хотіли на джонках напасти анішка на міжнародного ескадру. Ескадра стріляла в повстанців і вони потвали в море. За ними з міжнародної ескадри послано погоню. Дуже можливо, що держава візьмуть участь у втихомиренні повстання.

Література, наука, умілість і техніка.

— Львівські „Записки“. Вийшла друга книга „Записок Львівського Наукового Товариства імені Шевченка“ за 1910 рік. Зміст тому такий: 1) І. Свенціцький—Похоронне голосінє і переконно-релігійна повість, студія над розвитком мотивів народньої творчости; 2) І. Франко—Студія над українськими народними піснями; 3) І. Кревецький—Справа поліу Галичини в р.р. 1846—1850; 4) М. Тершаковець—Відносини Вартоломея Копітара до галицько-українського польєвства; 5) М. Возняк—Студія над галицько-українськими граматиками XIX в.; 6) Miscellanea: а) М. Грушевський—Ще до портрета Мазени; б) М. Возняк—Два недруковані вірші Івана Головацького; в) Т. Рєваквич—Антін Коблякський, кілька агадок; 7) Наукова хроніка: В. Панейко—3 історії й соціології національної боротьби; 8) Бібліографія: історія політична і культурна до поч. XVII в., історія культурна і політична XVII—XIX в.в., суспільний устрій і право, література й економіка.

ДОПИСИ.

(Од власн. корреспондентів).

С. КУТИ, уманського повіту (на Київщині). *Горе-переселенці*. В минулому році згуртувалось в наших селян товариство, яке сторгувало в уманського жителя Василя Носаченка 100 десятин землі між селами: Циберманівкою і Войтівкою. Написали запровадження. Покупці спродали останнє своє майно, позбували коней, скотину, овець, сьак-так стяглися на завдаток і оддали Носаченкові. Цієї весни члени товариства почали переселятись на куплену землю, будувать осіли. Але коли вони вдались до Носаченка, щоб зробити кучку, Носаченко спочатку почав чогось зволікаться, а потім зовсім не схотів робити кучку. Покупці опинились в прикрому становищі: і землі не набули—і розорились в край. Хоч старці води! Немаючи нішої рад, товариство пими днями обібрало уповновачених В. Гнатюка і С. Слабенка і доручило їм поскаржитись на Носаченка—п. генерал-губернаторові.

С. ВЕЛ. ДМИТРОВИЧ, київського повіту. *Лихо*. Лихо за лихом йде на нашій селі дмитрівської волости. То недородом пригнітлюю наших селян, то „Сібирська язва“ багацько забрала в плугатарів робочої худоби і чимало селян лишилось без волів, корів і коней. А оце запанувала у наших селях хвороба—„ящур“, від якої хворіє мало не вся рогата тварина, а маленькі телята дуже гинуть. Іх вже згинуло за один місяць по наших селях з пів-тисячі голів. Гинуть свині й вівці не відомо від чого. Тільки й роботи, що підрахувать, скільки згинуло скотини, та подавать відомости земському ветеринарному лікарю, який живе десь у Київі; відомости подають, а допомоги, або хоч поради нема. Лікар і не заглядає у наші села. Якось один раз переїхав через одне наше село та ваяв тільки свідочтво, що він був, і сказав, що приїде другим разом подивитись на слабу худобу, та більш й не побачили його. А тут же від великої спеки почала городина посяхат, а жито по горбах де-хто вже й покосив. Селяне не знають, що вже й робити з великого лиха і топлять в горнильці своє горе.

С. САРАЖИНКА, балтського повіту (на Поділлі). На полі. Земля. Сумні наші селяне. Ще від вербної неділі не було у нас дощу. Ярина дуже але виглядає; кукуруза, огородиня, буряки, картопля, кабаки теж сумно стоять, не веселіть вони селян. Садовина, яка гарна була на цвіт, після того, як потяг мороз, померзла. Груші та яблука те ще в потроху, а вишні і абрикоси зовсім померзли.

Жито то всякий буде мати, гарне, хвалити Бога, а от ярина дуже сумна. Тепер кожного дня навкруги нашого села гремит, блискає, дощі гарні перепадають, а в нас немає.

Наш поміщик Авчинков продав свою землю землеустроїтельній комісії, а комісія роздавати буде її в осени на учаски. Є у його і винокурня і паровий млин, але невідомо чи й млин продасть, чи ні. Цілий тиждень чотири землеміри міряли землю. Та горе наше, що немає за що землі купити, а тут ще й багато треба дати: 250 карб. Платити будуть по півріччю по 25 карб. Виплат має початись через 55 років. Чекають селяне гарного врожаю, а коли його не буде, то й землі їм не бачити.

С. ТИШКИ, лубенського повіту (на Полтавщині). На селі. Наше село не дуже мале: в його більше 200 дворів—але часопіси на нашій рідкій мові ми не маємо й однісінької, не дивлячись на те, що багато людей, охоче читає „Раду“, яку ми берем з сусіднього села Крутого-Берега.

Горе з цією байдужістю й темрявою: вони й на хвилину не покидають нас. З роки тому, як склали приговора, щоб закрити шинок, який загрібає останню копійчину, добути кривавим потом; послали його кудись, адеється в земську управу, і він там спокійно собі чекає черги, а селяне тим часом пьють собі горілочку, віддають останню свитину за не, а про закриття й ні гадки.

Дівора бігає гола, обшарпана, голодна, бо не хватило цю весну, як і завжди у нас не хаває, хліба.

Чекають осени, тільки мабуть не багато вона порадить людей, бо хліб вродив тільки міцянчи гарний, а то все похлий, та й той увесь стоїть у будках.

Ніякої спільної праці, міркування, як поліпшити своє господарювання у нас не має.

Ще святками був у нас з города агроном і своїм ходінням по хатах умовив селян заснувати господарське товариство. І що? Згуртувалось чоловік 20, склали статут і послали на затвердження до п. губернатора, а тепер діло затормозилось.

Статут так собі й лежить у когось в кешені, бо скільки вже не їздив агроном в Типки, щоб скласти засідання товариства і обміркувати діло, ніхто не являвся.

І школа у нас єсть. Обвалдлася вже, стіни світяться, пообвалювались, але ніхто й не думає її поправляти, хоч торік багачко хлопчаків не вчало, бо то місяця немає, то парт не вистачає. І воім до цього байдуже, мов нікому воно й непотрібне. Лишо тай годі.

А все це робить темнота. Немає людей, ширих робітників. Немає кому взятися за діло. То так воно й іде.

КОСТЯНТИНОГРАДСЬКИЙ ПОВІТ (на Полтавщині). Дбайливе земство.

Влітку земські лікарі беруть хоч на місяць одпущу і їдуть собі кудись там на одпочивок. Це земству не до смаку, бо треба держати кілька запасних лікарів, щоб заступали тих, що поїдуть в одпущ. Дбайчи про те, щоб не витрачати даремно грошей, наше земство рішило, що на літо людиність може лишатися й без кількох лікарів. І почало воно давати лікарям одпущки, а на їхнє місце нікого не присилати, і фершали, мовляв, справляться, а кому забажняється лікаря, нехай їде в сусідній уацок, хоч той уацок може бути за 30 верстов. От і тепер в малоперещинському уацокві нема лікаря, поїхав в одпущ, а уацок той дуже великий і його обслуговують фершали. Та як-би тільки лікаря не було, а то й лікарів не можуть добути ті фершали, що працюють на селях. Уже кілька разів так було, що фершал їде в уацок і прохає, щоб йому дали там хоч сорти двадцять ліків, а дають йому тільки двоє, або трьох та й то не тих, що найбільше потрібно. А все через те, що земство рахується не з потребами народу, а тільки з асигновками. Ого асигнують на уацок скількись грошей на ліки і як знай, так і лічи, а більше не проси, хіба що лікарь трапляється добрий та з'їздить кілька разів в управу, то таки й добуде більше ліків на якийсь новий рахунок. Добре, що хоч пошестей не чує, а то зовсім-би погано було.

Оце тільки холера потроху до нас наближається. В сусідньому кобеляцькому повіті вже було кілька слабуваннів на холеру і де-хто з нашої інтелігенції почав пити варену воду, бо сирій боїться.

Від контори.

Нас просять надрукувати список жертв на пам'ятник Т. Шевченку, зібраних студ. О. Л. Поповим по талон. кн. полт. земськ. управи (від № 24189 до 24197). Жертви склали такі особи:

Д. Паличко-Тисячний—1 руб., поручик Мик. Ад. Бацевич—25 коп., Ф. Ст. Некрасов—50 коп., поручик Л. І. Мартинюк 50 коп., Мих. Ол. Ополок—25 коп., Вас. Петр. Книжнич—50 коп., Н. Ад. Іванчица—50 коп., А. Абр. Цифрин—10 коп., Л. Е. Пермякова—50 коп. Всього разом—4 карб. 10 коп.

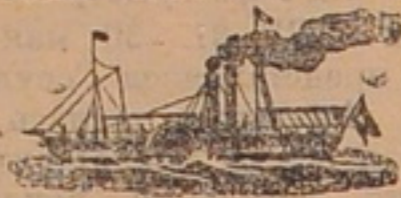
Гроші ці одіслали до полтавської губ. земськ. управи (почт. квит. Київ. конт. 2826, 31—У).

Листування редакції.

Н. Бузатарові. Дописи просимо присилати. Те, що прислано, буде надруковане. Саврань.—М. Литвицькому. Книжок на прокат ніде не можна дістати для Вас. Звітка Ваша ніде. Просимо писати звичайним почерком, а то тяжко читати Ваше писання. Передає. № 11427. Подайте, будь ласка, свою адресу в контуру редакції. Красногілля.—Ш-зі. Послано 25го мая. Чи одержали.

Справочний одділ.

Календарі відомості. Середя, 2-го Юнія. Св. Никифора спов., вчм. Іоанна нового. Сх. сон. 3 год. 48 хв., зах. сон. 8 год. 12 хв.

ПАРОХОДИ ТОВАРИСТВ.

„О-во Пароходства по Дніпру і его притокамъ“ і „2-ое Пароходное Общество по Дніпру і его притокамъ“ удержує поштово-пасажирські рейси по оцях водянних шляхах:

- 1) По Києво-Катеринославському: щодня: 3 Київ в 8 1/2 ранку і 5 г. дня. Катеринослав в 5 1/2 г. дня.
2) По Києво-Пинському: П'ять раз на тиждень: 3 Київ—по неділях, понеділах, середах, четвергах і п'ятницях в 9 1/2 г. ранку 3 Пинська—по нед., понед., серед. четв. і суботях в 9 г. ранку.
3) По Києво-Черномобільському: щодня. 3 Київ в 6 г. веч. Черномобіль в 8 г. ран.
4) По Києво-Могилівському: Чотири рази на тиждень: 3 Київ по неділях, понеділах, середах, четвергах і п'ятницях в 2 г. дня. 3 Могилівова—по нед., понед., вівт., черв. і п'ят. в 6 г. веч.
5) По Києво-Чернігівському: щодня. 3 Київ в 5 г. дня. Чернігів в 7 г. веч.
6) По Києво-Гомельському: щодня. 3 Київ в 2 г. дня. Гомель в 1 1/2 г. веч.
7) По Могиліво-Оршанському: щодня. 3 Могилівова в 11 г. веч. Орша в 2 г. дня.
8) По Гомель-Ветковському: щодня.

ДАЧНІ ПОЇЗДИ.

(з 1-го мая по 15 сент.) Півд.-Захід. залізниця.

Table with 2 columns: Station (e.g., Київ до Боржя, Київ до Мотовилівки) and Train Schedule (e.g., 7 г. 25 хв. р., 8 г. 20 хв. р., 10 г. 50 хв. р.).

Table with 2 columns: Station (e.g., Київ до Мотовилівки) and Train Schedule (e.g., 7 г. 25 хв. р., 8 г. 20 хв. р., 10 г. ранку).

Table with 2 columns: Station (e.g., Мотовилівки до Києва) and Train Schedule (e.g., 4 г. 19 хв. р., 4 г. 59 хв. р., 5 г. 43 хв. р.).

Table with 2 columns: Station (e.g., Київ до Тетерева) and Train Schedule (e.g., 11 г. 5 хв. р., 12 г. 25 хв. д., 3 г. д., 4 г. 20 хв. д.).

Table with 2 columns: Station (e.g., Тетерева до Києва) and Train Schedule (e.g., 4 г. 17 хв. р., 6 г. 30 хв. р., 7 г. 19 хв. р.).

Table with 2 columns: Station (e.g., Київ до Тетерева) and Train Schedule (e.g., 11 г. 5 хв. р., 12 г. 25 хв. д., 3 г. д., 4 г. 20 хв. д.).

Table with 2 columns: Station (e.g., Тетерева до Києва) and Train Schedule (e.g., 4 г. 17 хв. р., 6 г. 30 хв. р., 7 г. 19 хв. р.).

Table with 2 columns: Station (e.g., Київ до Тетерева) and Train Schedule (e.g., 11 г. 5 хв. р., 12 г. 25 хв. д., 3 г. д., 4 г. 20 хв. д.).

Table with 2 columns: Station (e.g., Тетерева до Києва) and Train Schedule (e.g., 4 г. 17 хв. р., 6 г. 30 хв. р., 7 г. 19 хв. р.).

Table with 2 columns: Station (e.g., Київ до Дарниці) and Train Schedule (e.g., 5 г. р., 9 г. 30 хв. р., 10 г. р., 12 г. 30 хв. д.).

Table with 2 columns: Station (e.g., Дарниці до Києва) and Train Schedule (e.g., 4 г. 45 хв. р., 6 г. 45 хв. р., 7 г. 10 хв. р.).

Святами писая сьєктаків—нарочий поїзд вночі. Редактор Ш. Павловський. Видавець Є. Чикаленко.

Оповістки.

Шлюбні розлуки

(бракораз. дїла) і карні (уголовні) справи веду, складаю ділові папери: про вказон. і вказон. дітей, про видачу жінкам окремого ала на проживання, приписку до громади, одяви, асепції і касак. спарги по всіх справах, прохан. на Вищоє Ім'я.—Поради иног. злот.: бідн.—дурно. Прийм. подия ох 3—7 г. удеп. С. А. Туржанський Радкова уа. д. № 8, кв. 2. 100-сп-шт-ид-15+2-14

Нова книжка: Прехор Вороня. Оповідання - ескізи. (Збірка друга). 1. Щасливий день Флора. 2. Місце тут наше! 3. На шляху. 4. Вона у нього!.. Ц. 15 коп. Того-ж автора перша збірка: 1) Як я виграв у товариша-вчтеле бляниного самовара, 2) На жєжєжє, 3) Торги, 4) В суді, 5) Думка заводського робітника. Ц. 8 коп. Продаються по українських книг. у Києві, Полтаві, Харкові, Кам'янці і Вінниці (Швахман). Складає видання: Київ, Безаківська 8, „Укр. книгарня“ і київська Л. Н. Вістника, Володимирська, 28.

У Катеринославі, на Озерній площі, проти Управління залізниц з 30-го апріля, в Рундуці № 295 продаються кустарні виробки (плетки, рум'ячки, миски, шкатулки, бляшанки, м'ялини, книжки і часопіси). Приймається передала на „РАДУ“ частками на так-же умовах, як і в конторі газети, а також продаються окремі №№ в роздріб. 00—1549—5

Видавництво „ВІК“. Нове видання: Байки Л. Глібова. Видання 7-ме, з малюнками. Ціна 30 коп., на краціому папірі 50 коп. Складає видання в „Українській книгарні“, Київ, Безаківська, 8. 00—1588—5

Приймається на 1910 рік передплата на народно українську ілюстровану газету „СЕЛО“. Рік видання другий. Газета виходить кожного четверга у Києві, і буде подавати статі і новини про сучасне життя на Україні, в Росії і заграниччю, оповідання, вірші, популяристичні статі з української історії і письменства, з наук природних, з агрономії і медицини, з малюнками. В газеті об'язко писати багато пам'яток і учених. На запитання перешагаників будуть даватись також поради лікарські, господарські і юридичні, від спеціалістів. Ціна на рік 2 руб., на 1/2 року 1 руб 10 коп., на 3 місяці 60 коп. Уро передплатити на цілий рік той одержить в додаток книжку календаря. Передплату приймає книгарня Літературно-Наукового Вістника в Києві, Вел. Володимирська № 28. Видавництво „ВІК“. НОВА ВРОШЮРА з серії „Наші справи“. Ф. Матушевський. „Антонович при світлі автобіографії та даних історії“. ЦІНА 3 КОП. Складає видання в „Українській книгарні“, Київ, Безаківська 8. 1512 10-10

Продається книжка В. Щербаківського. Ілюстрації. В тексті 232 малюнки. На звич. папері—1 карб., на краціому 1 р. 60 к. Випиусь можна в Києва, Укр. книгарня, Безаківська № 8.

ДАМАМ ГОР. КИВА. Інститутська № 10, Май стерна спеціально „Ідеал“ проп. велч. вибір остан. новшюк і пропєт авернути волосияні виробі, увагу на примірне виновнення замовленнів та на добротність матеріалу; просять не змішувати з парікаматерськими. Великий вибір гот. кучерів (більш 5000 шт.), а також прядків і кіс. Одобр. остан. журнал. Принал. для п.п. парікамат. фрізюр, банди, тьоль, броволін та инше. 100-1091-70

89 Олександрівська. Телефон 2095. Склад ГОДИННИКІВ і коштовн. річей КЛАВДІЯ РОГІНСЬКОГО. Великий і роскішний вибір годинників різн. фабрик, браслетів, брошов, перстнів, шпюнок, металонів, ланцюжків модн. золот. ЗАПАС Є СТОЛОВЕ СРІБЛО 18 1/2 КОП. 84 ПР. ПО 301. УДАМИ. Фірма існує з 1888 р. Преїс-куранти (цінаики) висл. безплатно. сп.-1381-17

НОВА КНИГА: Еркман Шаприан. Історія одного селянина. Історичний роман в чотирьох частинах. Переклади М. та З. ЛЕВИЦЬКІ. Видання в двох великих томах: ДРУГИЙ ТОМ (частини III і IV) вийшов тільки цими днями. Віп має 688 сторінок і коштує всього 75 коп. ПЕРШИЙ ТОМ: (частини I і II) коштує 60 к.

ПЕРЕДПЛАТА НА РІК 1910 (четвертий рік видання). „Українське Бжильництво“ Ілюстрована часопісь поступового Бжильництва. Виходить що-місяця (12 разів на рік) книжками до 24 сторінок, з малюнками. Українське Бжильництво орган українських пасішників і служить потребам бжильництва на Україні. В журналі містяться багато працятних порад, пишеться про все цікаве з пасішного життя, про всі повинні з бжильництва. Журнал дурно дає поради (за два роки надруковано біля 80 відповідів). В журналі пишуть видатніші пасішники. Редактор-видавець Є. Архипенко. Хто заплатить гроші за цілий рік, одерже додаток: „ІЛЮСТРОВАННИЙ СЛОВНИК БЖИЛЬНИЦТВА“ (ПАСІШНА ЕНЦІКЛОПЕДІЯ). Настільна сиравочна книжка кожного українського пасішника. Словник склали видатніші українські пасішники. В словнику буде біля 80 малюнків. ЦІНА: На рік—1 карб. 50 коп., на 1/2 року—75 к. з пересялкою. Накладом платіжне на 20 коп. дорожче. Окреме число коштує 15 коп. „УКРАЇНСЬКЕ БЖИЛЬНИЦТВО“ за р. 1908—1 карб., за р. 1909—1 карб. 50 к. з пересялкою. Програма з малюнками висилається дурно. ГРОШІ НАДСИЛАТИ: КИЇВ, журнал „Українське Бжильництво“. 00-1133-7

Видання „Благотворительного Общества издания общепользных и дешевых книг“. № 1. Користини зєрїянка: кажань, ижакъ та критъ, О. Степовыка (выдания друго зъ, 3 малюнками) ц. 3 к. № 2. Про торопини, О. Степовыка (вид. друго) ц. 5 г. № 3. Молодича боротба, Ганни Барвинокъ ц. 1 к. № 4. Ормс, П. Кулиша (зъ 4 малюнками) ц. 2 к. № 5. Вирна пара, Ганни Барвинокъ ц. 3 к. № 6. Бжильничтво (вид. друго, зъ 23 мал.) Ф. И. Немоловского ц. 10 к. № 7. Оповидання про Антоана Голованого, М. Комара (зъ 5 малюнками) ц. 5 к. (векон. 10 к. (векон. 5 к.)). № 8. Оповидання про Тараса Шевченка, О. Коныского (зъ 3 портрет. и 1 малюнком) ц. 2 коп. № 9. Розмова про сельське жєзїство, кн. ГГ. Выноградъ, Е. Чыкаленка (вид. 2-е, зъ 18 малюнками) ц. 6 к. № 10. Розмова про сєзїтти на розатїи худоби, О. Ваганова ц. 3 к. № 11. Выловычма, П. Кулиша (зъ портр.) ц. 2 к. (век. 5 к.). № 12. Оповидання про Богдана Хмельничкого, М. Комара (зъ 3 портр. и 6 малюнками) (век. 15 к.) ц. 8 к. № 13. Видъ чого зєрля Мєлєса (про дифтеритъ) Г. Коваленка ц. 3 к. № 14. Оповидання про Натана Комарьєвского, В. Гринченка (зъ 1 порт. и 2 мал.) ц. 3 к. (век. 5 к.). № 15. Розмова про сельське жєзїство, кн. ГГ. Слєпн прєвм, Е. Чыкаленка (выда. друго, зъ 7 малюнками) ц. 5 к. № 16. Добра порада, М. Загирин (про скажєнннчю, вид. друго) ц. 3 к. № 17. Оповидання про сєлєна Грєбнєкѹ, Грєбнєчєнка (зъ портрєтомъ) ц. 3 к. (век. 5 к.). № 18. Про понєстєтє обо лєтєхъ зєоробѹ, В. Ишєвєчєкого (выдания друго) ц. 3 к. № 19. Розмова про сельське жєзїство, кн. ГГ. Худоба, Е. Чыкаленка (вид. 2-е, зъ 20 мал.) ц. 6 к. № 20. Розмова про сельське жєзїство, кн. ГГ. Садъ, Е. Чыкаленка (зъ 36 малюнками) ц. 10 к. № 21. Розмова про сельське жєзїство, кн. ГГ. Чорный паръ та плодєзїмєцѹ, Е. Чыкаленка (вид. 3-е, выпрєвля, и доповн.), зъ 2 малюнк.) ц. 4 к. 1-е издание одобр. Учен. Ком. М. З. и Г. И. и допущ. М. Н. Пр. въ библ. нач. чин. и въ народн. читальни и библїотєки. Прємїрєвано Харьк. Общ. Сєд. Хоз. болшою сєребр. мєдєлєю. № 23. Дурый учнтєль (оповидання про Сократа, зъ 2 мал.), М. Загирин ц. 5 к. № 24. Якъ выдєлєно машиню бжильництвѹ, зъ портрєтѹ Стефансона, М. Загирин. ц. 3 к. № 25. Якъ обєвєтє такъ и мєлєцѹ (про господарство), М. Ганька ц. 3 к. № 26. Наймичка, пома Т. Г. Шевченка (зъ 30 мал.) ц. 3 к. (век. 10 коп.) № 27. Приходъ на зєуторѹ, О. Русова (метеорологїя, зъ 18 мал.) ц. 5 к. № 28. Бжєжа искра, оповидання про Рафаєла, С. Русовою (зъ 15 малюнк.) ц. 5 к. (век. 10 к.). № 29. Катєричма, пома Т. Г. Шевченка (зъ 15 мал.) ц. 5 к. (век. 10 к.). № 30. Ходимо за Ньмѹ, О. Коныского (зъ 9 мал.) ц. 5 г. (век. 10 к.). № 31. Вынокъ (читанка), О. Вылоусєвєка (зъ 120 мал.) ц. 35 к. (век. 60 к.). № 32. Слєпнєкѹ прїходѹ (про вышєсы), Т. Рыльського ц. 5 г. № 33. У дєтннхъ чєлєвєкѹ бєлєтѹ—у матєри сєрцє (якъ гоууватѹ та доглядатѹ малышъ дѹтєй), Г. Зєдєры ц. 5 к. № 34. Лїдъ зємєлє, оповїд. про шахты, М. Загирин (вид. 2-е, зъ 8 мал.) ц. 12 к. № 35. Оборонєтє покрѹждєннєцѹ, опов. про Лїньковѹ (зъ портрєтѹ), М. Загирин ц. 10 к. № 36. Малє та розумє, опов. про мурашокѹ (зъ 2 мал.), П. Е. ц. 8 к. № 37. Сєрєдъ выноградчєцѹ пивденной Францїи, С. Русовою (зъ 10 мал.) ц. 6 к. № 38. Якъ відкрїтєно Новїи Сєвєтѹ, Д. Дорошєвєнка (зъ 7 мал.) ц. 6 к. № 39. Товариські крамїчнн, В. Доманьчєкого ц. 5 к. № 40. На громадськїй работѹ (про П. Кулиша), Д. Дорошєвєнка ц. 3 к. № 41. Первєучнтєлє салєвнчѹ (про Кырїла и Мєфодїя), А. С—го (зъ 5 мал.) ц. 5 к. № 42. Права шо-до выборнєцѹ, кн. цєрша, К. Кынткѹ ц. 3 к. № 43. Права шо-до выборнєцѹ, книжка зъ уга, К. Кынткѹ ц. 5 к. № 44. Пєтрусїєцѹ сєвѹ, М. Лєвнчєкого (зъ малюнк.) ц. 5 к. № 45. Вєстнїкѹ сєлєвнчѹ на Полтавчїнѹ, В. Васїєвєнка ц. 5 к. № 46. Українськїй бжильцѹ С. Русовою ц. 10 к. № 47. Початкѹ науки про права конституцїоннї, К. ц. 8 к. № 48. Якъ людє жєзїтѹ у Норвєгїи, С. Р. ц. 6 к. № 49. Оповидання про Вука Караджєчѹ, А. Верєтєльчєнка ц. 5 к. № 50. Смертѹ за правду (про Г. Гуса) В. Доманьчєкого ц. 5 к. № 51. Про старї часѹ на Українѹ, М. Грушєвського (зъ 40 мал.) ц. 20 к. № 52. Про народопрєвєсто, Кн. І. Скарєнєка ц. 6 к. № 53. Якъ розводнєтє сосновїй бїр на тєсѹ, П. Бородавєвського, зъ малюнками ц. 10 к. № 54. Хмїля, Мазурєнка, зъ малюнками ц. 15 к. № 55-а. Вєтєрїнарнї порадѹ, книжка І. Зєврєхнї хворобн. В. Корольова, 3 малюнк. ц. 12 к. № 55-б. Вєтєрїнарнї порадѹ, книжка ІІ. Хворобн на коннѹ, В. Корольова, 3 малюнк. ц. 10 к. № 55-в. Вєтєрїнарнї порадѹ, Кн. ІІІ. Хворобн шкурн, В. Корольова, 3 мал. ц. 8 к. № 55-г. Вєтєрїнарнї порадѹ, Кн. ІV. Внутрїннї хворобн, В. Корольова, 3 мал. ц. 12 к. № 55-д. Вєтєрїнарнї порадѹ, Кн. V. Пошєстѹ на худобѹ, В. Корольова, 3 мал. ц. 12 к. № 55—Скєтєлєчєбнчѹ. (Всї 5 книжок Вєтєрїнарннхъ порадѹ вкучѹ зъ додаткомъ). 3 40 мал. (225 сторїнок). Вєтєр. лїкарѹ В. Корольова ц. 50 к. № 56. Протѹрєвськїй. Гр. Сьєгобєчнїй. ц. 6 к. № 57. Про креднтї коопєрацїи, С. Бородавєвського. ц. 7 к. № 58. Робєрт Овєн, М. Кузьмїнськїй. ц. 8 к. Цї книжкѹ продаютьсѹ книгарнѹмъ за знїжєкѹ 40% на готовї грошї, або 30% на комїсїю. Рахункѹ при останнїй умовї зєводьтѹ лїчнї на рік: у сїчнї і лїпнї мїсѹцї кожного року. Благотворнєлєное общество изданїя общєпользнєхъ и дешєвєхъ книгѹ. С.-Пєтєрбургѹ, Почтовїй ящїкѹ № 261. гд-44-51